

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Михаил Босилков Мелтев

Относно: дисертационен труд на Димитър Сергеев Геновски - Мартин „Филмовата режисура в епохата на интернет“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Общи данни по конкурса

Димитър Геновски - Мартин е представил дисертационен труд озаглавен „Филмовата режисура в епохата на интернет“ в общ обем от 179 с.) и приложения (1. Интервюта; 2. Процесът на работа с ChatGPT; 3. Примерен опис на възможности за интерактивност и промотиране на уеб-сериал 4. Питчинг библия на сериала „Западен свят“; 5. Примерен профил на главен персонаж в сериал), автореферат (59 с.), Автобиография, списък с публикации, справка за научни приноси.

Общи констатации

Докторант Геновски е завършил бакалавърска степен „Филмова и телевизионна режисура“ и магистърска степен „Мениджмънт в екранните изкуства“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Има професионален режисьорски опит в документално кино и ТВ сериали и петнадесет години в медиите - печат, радио и телевизия. Участвал е в уъркшоп за документално кино, съосновател на продуцентската компания Mix Media Productions, притежава три сертификата за създаване и управление на аудиовизуално съдържание в YouTube. От творческата биография на докторанта е видно, че е продуцирал два игрални късометражни и един документален филм, режисирал е три документални проекта, над 240 тв серии, риалити формати и др. Списъкът с научни публикации се състои от три заглавия в специализирани издания по темата на дисертацията.

Дисертационен труд носи заглавието „Филмовата режисура в епохата на интернет“ и съдържа, пет глави, заключение, библиография и филмография

(приложенията са в отделен файл). Текстът систематизира промени и явления в аудиовизията, възникнали вследствие на динамичното развитие на интернет и дигитализацията. Научен ръководител е проф. д-р Светослав Овчаров.

Авторефератът е конструиран и написан съгласно утвърдените изисквания макар и леко разточителен - 59 с.

Впечатления от дисертационния труд

Представеният текст е в общ обем 179 с.; състои се от заглавна страница, съдържание, въведение, основен текст в пет глави и онагледяващи илюстрации, заключение, библиография и филмография. Цитиранията са изписани коректно под линия на всяка страница. Библиографията групира източниците като интернет базирани (главно информационни, статистически и периодични издания) и книги. Филмографията съдържа четирийсет и един филма, дваайсет и четири сериала, три онлайн продукции и четири ю-тюб канала. Общото впечатление е за добросъвестна и прегледна работа.

Въведението кратко, почти конспективно, но затова пък ясно, точно и амбициозно изяснява намеренията и целите на изследването: уеднаквяване на понятийния апарат; анализ на ключови за работата на режисьора събитията в исторически и съвременен контекст; очертаване на дигиталната среда като медия за дистрибуция и потребление; промените в зрителското поведение и възприятие чрез анализ на произведения, създадени специално за интернет; мястото на изкуственият интелект в режисурата; извеждане на насоки за дебют в дигитална среда.

Същият конспективен стил е приложен и в края на дисертацията в отчитането на резултатите от изследването и тенденциите на развитие, вследствие на дигитализацията. За мен е завиден оптимизма на докторант Геновски за повишаване на културния елемент в онлайн продукциите: основание за този оптимизъм той търси в аналогии с киноисторията - възникнало като панаирджийско зрелище киното по-късно прераства в изкуство.

Като откроява конкретните задачи за постигане на целите, той определя и инструментариума: аналитични проучвания; анализ на статистически данни, специализирана литература и аудио-визуални произведения; интервюта с експерти. и експерименти.

Първата глава със заглавие „Понятиен апарат“ е кратка; в нея се синоптират 18-те основните нововъзникнали понятия, които ще бъдат ползвани в дисертацията и според автора нямат български аналог (като влогър, спиноф, рийч и др.)

Втора глава е озаглавена „110 години по-късно ... историята се повтаря“ и представлява паралел между история на киното и нововъзникващите технологични способности за създаване и разпространение на аудиовизуален продукт. Тя е разделена на 6 подтеми. Първите две са посветени на кратък обзор на възникването на киното и фигурата на режисьора. Струва ми се доста пестеливо е разгледана професията на режисьора като произтичаща необходимост. Следващите подзаглавия отпращат към възможностите на новите технологии за показ и разпространение и промените в зрителското възприятие. За да достигне до извода „В наши дни филмовите режисьори получават нов начин да общуват с публиката – много по-персонален и интимен“. Любопитно е търсенето на разлики и прилики между документален и реалити подход в киното. Тук е разгледан българския опит в създаването и разпространението на дигитална продукция чрез анкета с известни имена в тоя бизнес като Павел Колев и Кр. Ванков. Смятам подобни търсения за положителна посока в развитието на академичната теория.

Третата глава под заглавие „Моментна снимка - динамични промени и доза несигурност“ също е организирана в 6 подзаглавия. в които се систематизират новите аудитории, основни видове стрийминг платформи, както и онези от тях, които предлагат високохудожествени и съдържателни филми, съвместното съжителство на интернет и кинодистрибуция. Авторът предлага стегнато и ясно съвременната ситуация във филмопроизводството разпънато между свръхбюджетни и свръх-нискобюджетни произведения, за да достигне до анализ на явлениято мъмбълкор, който анализ определено има както информационна, така и познавателна стойност. Тази част на текста завършва с морално-нормативни промени в Интернет, „белязана от призивите за „разнообразие, равенство и приобщаване“, превърнали се в изисквания през последните години и които вероятно скоро ще се наложат и при европейски и български селекционни комисии.

Следващата четвърта глава се занимава с „Изкуствения интелект като ново попълнение в режисьорския инструментариум“. Тук гадаенето за бъдещето на

киното в епоха на турбулентни промени на техника, възприятие, канали за разпространение и общуване е обобщено с оптимистична вяра, че творецът не може да бъде изместен от машината, но машината може да помогне на твореца... поне засега. Намирам експерименталния подход при анализа на възможностите на изкуствения GPT-3 за особено полезен за целите на изследването.

Пета глава е озаглавена „Филмовият режисьор като създател на дигитално съдържание - подготовката и реализацията на екранен проект за дигитална среда“, организирана в две основни части, съдържа практически съвети към режисьори и продуценти, които пристъпват към проект за дигитална продукция. Намирам съдържанието за обстойно, подробно и полезно в сегашните условия на визуалното разпространение.

В Заключението авторът отчита изпълнение на поставените цели като си дава сметка, че е всеки опит за цялостно изследване на огромната динамично променяща се среда на глобалната мрежа е обречен. В този смисъл според мен текстът съдържа сериозен систематизаторски принос към научните изследвания на аудиовизуалното творчество и индустрия в дигиталната епоха.

Заключение

Смятам, че Димитър Сергеев Геновски – Мартин е изявил достатъчни познания в областта на новите технологии, интернет медиите и бъдещето на режисьорското творчество в дигитална среда. Трудът като цяло е положителен.

В резултат на казаното дотук, смятам, че представената монография „Филмовата режисура в епохата на интернет“ има качествата на дисертационен труд и препоръчвам на научното жури да присъди на автора образователната и научна степен „доктор“.

Гласувам с „да“.

София
13.09.2023 г.

Проф. д-р Михаил Мелтев